

**Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata
allanngortinneqarnissaq pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut
pillugu**

ISUMALIUTISSISSIONGUTT

**Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaannit
saqqummiunneqartoq**

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaat
suliariinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Godmand Rasmussen, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jonathan Motzfeldt Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing Petersen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Esmar Bergström, Inuit Ataqatigii
Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigii

0. Siunnersuutip imarisaa

Atassut UPA08-imi aalajangiiffisassatut siunnersummik saqqummiussivoq,
tassuuna Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik nr. 2, 12.
maj 2005-imeersumik allannguutissatut siunnersummik Naalakkersuisut
saqqummiussinissamik pisussaaffilerneqarput. Allannguutissatut siunnersuut
anguniakkanik pingasunik pingarnertut siunertaqarpoq: 1) attartortut
aninkaasaqarnikkut isertitakillinertik patsisigalugu inimut attartukkaminut, imermut
kiassarnermullu aningaasaruttiminnik akiliisinnaanngitsunut akilersuisinnaanerup
periarfissatut atorneqaqqilernissaa akuersaarniarlugu. 2) attartortunut
akileeqqusisarmut piffissarititaq ulluinnarnit pingasunit arfinilinnut
sivitsorneqassaaq. 3) Kisalu pisortat attartortitsisut annaasanut nalimmassaataasutut
aaqqissuussinermik pilersitsissapput, tamanna ineqarfait immikkoortortaat

sanngiinnerusut ininik attartornermut akiliutinik kingusinaartumik akiliisoqartillugu immikkut ittumik sakkortuumik eqqugaaqqunagit.

1. Siunnersuutip tusarniaassutiginera

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Iserit A/S, Deloitte, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, KANUKOKA, NUSUKA, SIK, ILIK, Sparbank Vest, Grønlandsbanken, Nukissiorfiit, Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik, Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiuatinullu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, Attaveqarnermut Aqutsisoqarfik aamma Avatangiisinut Aqutsisoqarfik. Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmi Pilersuinermut allaffik, Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, Iserit A/S, Attaveqarnermut Aqutsisoqarfik, Nukissiorfiit, Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfik, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuitungullu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik aamma SIK tusarniaanermi akissuteqarput. Tusarniaanermit akissutit tunniunneqarsimasut nuutinneri siunnersuummik matuminnga ataatsimiitaliap suliarinninnissaanut atugassatut ataatsimiitaliamit pissarsiarineqarsimapput. Tusarniaanerup ingerlanneqarsimaneranut, tusarniaanermi illuatungerisimasat kikkuuneri eqqarsaatigalugit isumatusarnerullunilu eqqarsaatigilluagaasutut isigineqarmat, ataatsimiitaliaq annertunerusunik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqanngilaq. Siunnersuutip suliarinerani tusarniaanermut akissutit tunniunneqarsimasut ataasiakkaat pillugit Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut naatsunik oqaaseqarnissamut ataatsimiitaliaq pissusissaqalersimavoq.

Attaveqarnermut Aqutsisoqarfik tulliuttunik oqaaseqaateqarpoq:

"Nassuaatini nalinginnaasuni, immikkoortoq 4-imi ilanngunneqartariaqarpoq: "akiliinissamut piffissaliussap sivitsorneqarnerani Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu aningaasaaliissutinit iluanaarutinit pissarsiassat kingusinnerusukkut akilerneqartalertussaassasut. Tamatuma kingunerisaanik Namminersornerullutik Oqartussat taamatullu kommunit aningaasatigut annaasaqartussaapput, aningaasaaliissutinit iluanaarutinit erniatigut pissarsiassaraluaminnek annaasaqartussaagamik." Attartortut qassit akilersuinissamik aaqqissuussinermut piviusumik ilanngussinnaanerat aammalu tamatumunnga atatillugu aningaasaqarnikkut annaasat annertussuserisinhaasaannut pisortat qanoq ilusilikamik qanorlu annertutigisumik aningaasartuteqartariaqarnerat apeqqutaassaaq, matumanilu naalakkersuinikkut tulleriaarinermi nalilersuineq tunngaviussaaq.

SIK tulliuttunik oqaaseqaateqarpoq:

"SIK-p ukiut kingulliit arlaleriaqaluni avammut nalunaaruteqartarnermini kiisalu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu saaffiginnissuteqartarnermini inissianik attartortitsisarnermi peqqarniitsumik periuseqalersimasut - SIK-milu ilaasortatsinnut annermik eqquisartoq - uparuartortuarsimavarput. Takornartaanngilaq ilaasortarpassuatta ilaat suliffeqartut piffissallu ilaa suliffissaaleqinermik eqqorneqarsimasartut imaluunniit napparsimanertik peqqutigalugu piffissap ilaa aningaasarsiorfeeruttartut, taamaalillutillu ineqarnermut, imermut kiassarnermullu aamma akiligassaminnik kinguaattooruteqalersinnaasartut. Taamatut pisoqartillugu aamma ilisimavarput kommunit tamatigut ikiorsiisanngitsut, naak pisortat ikiorsiisarnerat pillugu peqqussutit malillugit taamatut pisussaagaluarlutik. Kommunit ilaat ineqarnermut, imermut kiassarnermullu akiligassanut kinguaattoorutinut akiliussigallartarput taamaaliornerninnili akiitsorineqalersut taarsersugassanngorlugit tunniukkajuttarpaat. SIK-p tamanna suliffeerukkallarnerup nalaani peqqussutigineqartut naapertorlugit ikorsiinertut nalilersinnaaneq ajorpaa ilaasortatsinnummi amerlanerpaatigut artukkiiginnartarmat.

Taamaattumik inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussut qasukkartiterneqartariaqartoq SIK-mit oqaatigiuartarsimavarput."

Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmi Pilersuinermut allaffik tulliuttunik oqaaseqaateqarpoq:

"Ataatsimut isigalugu:

Pilersuinermut allaffik (FK) naliliivoq peqqussutissatut siunnersuutikkut ineqarnermut akiliutip piffissaq eqqorlugu akilerneqartarnissaanut kajumissuseqarnissaq killilerneqartoq, piffissaq eqqorlugu akiliinngitsoornerup kinguneqartinneqarnissaa siunnersuutikkut annikillisinneqarmat. Tamanna imminut aningaasatigut napatilernissamut atatillugu FK-imit naleqquuttiusorineqannngilaq, tassami aningaasartuuteqartarnerup ilusilersorneqarnerata paasiuminartuunissaa pisariaqarpoq, taamaalilluni aningaasaqarnitsinnut nukittorsaasumik akunnaatsumik aalajangiisoqarsinnaasariaqarluni." Ineqarnermut akiligassap akilernissaanut attartortut kajumissuseqarnerata killiliiffiginissaa siunnersuuteqartup siunnersummik saqqummiussinermini tunngaviginngikkaa ataatsimiititaliap siunnersummik suliarinninnermini ilimagaa. Illuatungaatigut ineqarnermut tunngasutigut akiitsorisat amerliartortilernissaannut aarleqquteqarnissap siunnersuutip qanoq annikillisisinnaaneraa aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

2. Ataatsimiititaliap isumaliutersuutai nalilersuutaalu

Aallarniutigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, aalajangersakkat oqariartaatsimik "ningaasatigut inissisimanerup allanngornera"-nik ataqatigiisitsisumik

killiliisumillu allataqarsimagunanningerup nassatarisinnaagaa, attartortut arlaqaqisut pisortani attartortitsisuni akilersuinissamut aaqqissuussinermut ilanggussinnaasutut igisineqalersinnaasut, "anngaasatigut inissisimanerup allanngornera" siumut naatsorsuutigineqarsimanngitsoq tassanngaannarlu pilersoq innersuussutigalugu. Peqqussutissatut siunnersuummi § 1, imm. 6, akilersuinissamut aaqqissuussinermik atuilersinnaanermut tunngasutigut marlunnik killiliisuusunik imaqarpoq:

Akilersuinissamik isumaqatigiissusiorsinnaatitaaneq attartortunut, ukiut pingasut kingullit ingerlanerini attartugarisimasaminni ineqarnermut aningaasartuutinut ingerlaavartunut akilersugassanulluunniit akiliinngitsoortarnermikkut sumiginnaasimasunut atuutissangilaq. Taamatuttaaq akilersuinissamik isumaqatigiissusiorsinnaatitaaneq attartortunut akilersukkanik ingerlatseersunut atuutissangilaq.

Taamaalluni inatsisisap oqaasertalernerani attartortut, inuttut atukkat nammineq pisuussutiginngisat patsisigalugit ajornartoortut aammalu attartortut akisussaassuseqanngitsumik aningaasaqarnermik ingerlatsinermik nassatarisaanik akiligassaqalersut akornanni assigiinngisitsusuusumik killiliinermik allaqqasoqanngilaq. Taamaattumik aalajangersagaq ataatsimiititaliamit ima paasineqarsinnaavoq, aallaavittut isigalugu attartortut taakku assigiinngitsut marluisut akilersuinissamik isumaqatigiissusiorisumisut pisinnaatitaassasut, aalajangersakkani § 1, imm. 6 naammassineqarsimappat. Aalajangersakkap oqaasertalerneqarnera taanna maanna periusaasumut, februar 2002-miit atuutilersumut sanilliulluni assut sakkortuujusoq ataatsimiititaliamit isigineqartariaqarpoq. Ataatsimiititaliap maluginiarpaa Atassutip aalajangiiffigisassatut siunnersuutiminni tunngavilersuutitut ilaatigut allammassuk:

"Soorunami pissusissamisoorpoq pisortat inissiaataat attartortittakkamik atuinissamut piumasaqaatit ersarilluinnartuunissaat, taamaaliornikkullu akiligassat sumiginnarneqarsinnaanerat pinaveersimatinniarlugu inatsisigut erseqqissumik toqqammaveqarnissaat. ATASSUT-milli isumaqarpugut, attartortut pisussaaffimminnik nalinginnaasumik nakutiginnilluaraluarlutik aningaasatigut inissisimanerup allanngornerata kingunerisaanik pisussaaffimminnik naammassinninniaruminaatsitsillutik kinguaattooruteqarsimasut periarfissinneqarnissaat eqqumaffigineqartariaqartoq.

Inatsisit ullumikkutut itsillugit, attartortut pineqartut minnerpaamilluunniit periarfissinneqarneq ajorput pisussaaffimminnik naammassinneqqissinnaalernissaminnut. Paasinninnerput naapertorlugu tamanna pisortat tungaanit innuttaasut ajunnginnerpaamik kiffartuunneqarnissaannik anguniakkanut naapertuutinngilaq.

Tassalu siunnersuuteqarnermi attartortut tassanngaannartumik aningaasaqarnikkut inissisimanerup allanngorneranik eqqorneqartut, taamaalillutillu ineqarnermut, imermut kiassarnermulluunniit qaammammut akiligassaminnik akiliisinnaajunnaartut ikiorneqarnissaat siunertarineqarpoq. Aappaasup imaluunniit

*"inooqataasup tassanngaannartumik toqukkut qimagunnera imaluunniit
tassanngaannartumik suliffissaarunnera assersuutitut taaneqarsinnaapput."*

2.1 Naalisaaneq: Peqqussutissatut siunnersuutip paasineqarsinnaanera

Siunnersuuteqartup piumassuseqarlersitsiniaaneranut tunngatillugu peqqussutissatut siunnersuutip maanna oqaasertalerneqarnerata, siunnersuuteqartut tunngavilersuutiminni taaqqaagaannit attartortut amerlanerusut akilersuisinnaalernissaat periarfissippaa.

3. Aningaasaqarnikkut kinguneqaatissat

Allannguutissatut siunnersuut inissiat aningaasaqarniarnerannut aammalu naalakkersuinikkut tulleriaarinikkut sunniuteqassaaq, Naalakkersuisut peqqussutissatut siunnersuummut oqaaseqaatini allappaat:

"Peqqussutissatut siunnersuutip pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortunut, piffissaq eqqorlugu ineqarnermut akiliisartunut aningaasaqarnikkut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, attartortut, akilersuinerminnik sumiginnaasut maannakkut akiliuttartussanngussagamikkit."

Naalakkersuisut aammattaaq allappaat:

"Peqqussutissatut siunnersuutip atuutilerneratigut akiitsulinnut annaasassanut illuartitassat kvadratmeterimut ukiumut 25 koruuninut qaffanneqartussaassapput. Tamanna Nammingersornerullutik Oqartussat illuutaanni attartortittakkani attartortunut 13 mio. koruunit missaannik naleqarpoq. Attartortoq inissiami 85 kvadratmeterinik annertussusilimmi najugaqarpat, qaammammut ineqarnermut akiliummumut qaffaatissat 177 koruuniussapput."

"Najugaqatigiiffinni aningaasaqarnikkut pissutsit ingerlaartut unittoorpata aserorpataluunniit aatsaat tamanna pisortanut inissianik piginnittuusunut sunniuteqassaaq, tassalu imaappoq najugaqatigiiffiit naatsorsuuteqarlutik nammineerlutik kaaviiarttsisinnaanngippata. Pingartumik tamanna atuutissaaq akilinngitsuukkat pissutigalugit najugaqatigiiffiup akiligassaannik akiliinissamut aningaasassaarussimappat. Taamaattoqarnerani attartoritsisoq aningaasaliisariaqalertussaassaaq."

Pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortunut piffissaq eqqorlugu akiliisartunut peqqussutissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut aamma kinguneqarnissaa piviusorsiortusoq ataatsimiititaliap maluginiarpa, tassami attartortut allat inissiaatileqatigiiffik INI A/S-imi akilersuinissamik aaqqissuussinermik angusaqarnissaannut aningaasaqarnikkut periarfissamut attartortut taakku ineqarnermut akiliutip akitsornera aqqutigalugu aningaasalersueqataassammata. Tassunga atatillugu SIK-p tusarniaanermut akissutaa Inatsisartunit maluginiaqqussallugu ataatsimiititaliamit tulluartinneqarpoq. Tusarniaanermut akissummi oqaatigineqartutut kommunimit

aninaasalersorneqartumik ikiorneqarnissamut attartortut ullumikkut periarfissaqarput, ilaatigut akilersuinissamik aaqqissuussinikkut imaluunniit allatut ikiorsisisuteqarnikkut, innuttaasut inooqatigiinnermi pisimasoq pissutigalugu aningaasaqarnikkut isertitakillisut taamaalillutillu piffissami aalajangersimasumi aningaasaqarnikkut pisussaaffimminik naammassinnissinnaanngitsut qulakteerivigineqarnissaannut kommuninit pisariaqartutut isigineqartut.

Ilaatigut takuuq Pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-im, 20. november 2006-imeersumi § 7 aamma § 8, taakkunani inuuniarnikkut pisut suunerat nassuiardeqarluni. Aammattaaq aalajangersakkanik aalajangersimasunik erseqqinnerusunillu qinnuteqartoq naammassinnippat pissutsit innuttaasup ikorsiissutinik pisartagaqalernissaanut tunngavissat piginnaatitsisut inatsimmi nalunaarneqarput. Aammattaaq ineqarnermut akiliutinut aningaasartutinut naammaginartunut ikorsiissuteqarnissamut inatsisartut peqqussutaat perarfissiivoq. Tassunga atatillugu isumaginninnermut inatsit naapertorlugu kommunit pisussaaffimminnik qanoq annertutigisumik naammassinninnerannik naliliinissaq ataatsimiititaliap suliassaqarfiata isumaliutissiissumilu matumani tunngavigineqartut avataanniippoq, tak. SIK-mit tusarniaanermut akissut. Isumaginninnikkut ajornartorsiutip oqallisigineqarnissaanut Inatsisartut Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliaat oqalliffissatut eqqortutut ataatsimiititaliap isigaa. Inatsisartut peqqussutaat innutaasunik inooqatigiinnermi pisut pissutigalugit aningaasartutiminnik nalinginnaasunik akiliisinnaanngitsunik ikiuinissamut sammitinneqartoq isumaginninnikkut upalungaarsimasunik kommunini ullumikkut peqarmat ataatsimiititaliap erseqqissaatigiinnassavaa. Taamaalillutik innuttaasut akiligassatigut pisussaaffimminnik naammassinnissinnaanngikkaangata kommunit aningaasartutinik annaasaqaataasinnaasunillu ullumikkut akiliisarput. Inatsisissatut siunnersuut akuersissutigineqassappat ineqarfinnut immikkoortortaq aningaasaqarnikkut ingerlasinnaajunnaaraluarpak akilersuinikkut aaqqissuussinermi allaffisornermut aningaasartuutit aningaasaqarnikkullu annaasaqaratarsinnaaneq Namminersornerullutik Oqartussat inissiaatileqatigiiffiata INI A/S-ip tunngaviatigut isumagilissavai.

3.1 Eqikkaaneq: siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasai

Siunnersuut akuersissutigineqassappat inissiani attartortittakkani Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartuni attartortut akiliisinnaassuseqanngitsut inuuniarnikkullu sanngiissuseqartut eqqarsaatigalugit kommunit aningaasalersuinermi nammataqarunnaaratartinneqarsinnaapput. Peqqussutissatut siunnersuut maannamisut isikkoqartillugu INI A/S aqqutigalugu nassatarisaanik kingunerissavaa kommunit aningaasartuutaat pisussaaffiilu Namminersornerullutik Oqartussanut toqqaannanngitsumik tunniunneqarsinnaanerannut ammaassisooqarpoq. Aammattaaq akilersuinernut aaqqissussanik pilersitsinermut atatillugu sulianik ingerlatsinermut aningaasartuutit amelanerusut INI A/S-ip naatsorsuutigisinnavaai. Kiisalu peqqussutip oqaasertai pissutigalugit innuttaasut aningaasaqarnikkut imminut tassanngaannartumik isertitakilligallartutut naatsorsuukkamik akilersuinissamik aaqqissuussamut sooq ilaaatinneqarsinnaannginnerat pillugu INI A/S-ip nukissanik aamma atuisariaqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Akiitsoqarneq pillugu

isumaqatigiissuteqarsinnaalernissamut assersuutigalugu ukiut pingasut ingerlasariaqarneq inuinnaat akuerissagaat ilimanangilaq.

4. Siunnersuut innuttaasut akiitsoqarnerulererannik kinguneqarsinnaavoq

Innuttaasut amerlanerusut inissiaatileqatigiiffik INI A/S-imik akiuersuinissamut aaqqissuussinermut ilaaniissaminnik inatsisitigut piumasaqaateqarnissaat peqqussutissatut siunnersuutip maannakkutut isikkoqartilluni kingunerisinnaagaa ataatsimiittialaq siusinnerusukkut inerniliivoq. Taamaalluni peqqussutissatut siunnersuutip siunertaangitsumik tapertatut sunniutaatut innuttaasut pisortanut akiitsui annertuseratarsinnaapput. Ajornartorsiutip tamatumma annertussusissaa nassuiarniarlugu 2009-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik ataatsimiittialiap suliaqarneranut atatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliap Naalakkersuisunut apeqquteqaataa maluginiaqqussallugu tulluartinneqarsimavoq: "Pisortanut akiligassatigut kinguaattoorutit pillugit takussutissiarineqartup kingulliup tigunissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamit qinnutigineqassaaq."

Apeqquut 6.11c

Akissut

Augustip qiteqqunnerani 2008-mi Qitiusumik akiliisitsiniartarfimmiit paasissutissanik tigusineq tunngavigalugu ilisimatissutigineqarsinnaavoq akiitsut kinguaattoorutaasut tamarmiusut 694 mio. kr. missaaniittut sulianut 207.893-inut agguataartut. Kinguliani tabelimi akiitsut kinguaattoorutaasut annersaat ilanngunneqarsimapput.

Akiligassat suussusii	Suliat amerlassusii	Qassiuneri
	Stk.	1.000 Kr.
Ikiorsiissutit	54.680	209.760
Akileraarutinit utertoorutit	21.128	146.430
ESU	130	73.734
A-akileraarutit	1.765	48.442
Ineqarnermut akiliut	12.314	46.655
Akileraarutit erniaat	36.636	38.867
Kommuninut akiitsut ass.	8.245	31.106
Akiliisussaatitanut ikiorsiineq	5.740	21.372

Ilinniarnermi taarsigassarsiat	1.665	13.444
Ullukkut paaqqinniffiit	12.858	11.343
Anartarfilerineq/eqqagassat	36.586	10.819
Kommunini inuussutissarsiutinut taarsigassarsineq	563	7.147
Namminersornerullutik Oqartussanut akiligassat ass.	1.645	6.675
Meeqqamut angerl. Avataanut inis. Angajoqqaat akiliutaat	3.517	5.153
Akiligassat allat	10.421	23.280
Katillugit	207.893	694.227

Siliani kisitsisit akiligassatut kinguaattoorutitut taaneqartut qitiusumut akiliisitsiniarnermi oqartussaasunut nalunaarutigineqarsimasut taamaallaat ilaapput, taassuma saniatigut ineqarnermut akiligassat BSU-mullu akiligassat kinguaattoorutit, A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI'p pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnini nassiuusimanngilai (takuuk 2007-imut landskarsip naatsorsuutai qup. (qall. 153) 122,6 mio. kr.-it BSU-taarsigassarsianit annaasaqaatissanut immikkoortinneqarsimasut.) Siliani suliat taaneqartut saniatigut danskit nunallu avannarliit oqartussaasuinit pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermi suliat 1.895-it nalunaarutigineqarsimapput.

4.1 Akiitsut eqikkarneqarnerat

Innuttaasut pisortanut akiitsui taamaalillutik milliardit affaat sinnerpaat, ineqarnermut akiliutinut tunngasuni akiitsut maannamut nalunaarsorneqartut 50 mio. kr.-inngungajalerlutik. Kisitsit taamaalillutik annertunerusinnaapput. Ineqarnermut tunngasut ataatsimut igalugit akiitsut 170 mio. kr.-it missaanniippuit.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Attartortut ilaasa akilersuisinnaanermut periarfissaqartutut isigineqarsinnaanerat annertunerusumik killiliiffigisinnaaqquullugu peqqussutissatut siunnersuummi oqaasertaliunneqarsimasut, ataatsimiititaliap siunnersummik misissuataarinera tunngavigalugu, naleqqussarneqarnissaat pisariaqartoq **ataatsimiititaliaq isumaqatigiittooq** isumaqarpoq.

Matumanit inuit "inuunerminni nalaataqarlutik" piffissap ilaani aningaasaqarnikkut pisussaaffinnik naammassinnissinnaanngitsut taamaallaat INI A/S-imi akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnissamut pinngitsooratik pisinnaatitaanerannit aallaaveqartumik siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersummik Naalakkersuisut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit

qinnutigineqassaaq. Inunnik isumaginnittooqarfinni atorneqartup oqariartaatsip qanoq paasineqartarnera iluaqtaasumik aallaaviusinnaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamatuttaaq kommunimit oqaaseqaatit pigineqartarnissaat aammalu attartortup pineqartup "inuunermini nalaataqartutut" isigineqarsinnaasup, pisumi qanoq inissisimaneranik uppermarsaateqartarnissap qulakkeerneqartarnissaanut aalajangersakkat oqaasertaliorneqartariaqarput.

Inuit Ataqatigiinnit aallartitat

Peqqusutissatut siunnersuut **akuersissutigineqassasoq** inassutigaat, isumaqarlutilli arlalinnik iluarsisassaqartoq, taamaattumillu siunnersuutip matumani pineqartup aappassaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussequllugit Inuit Ataqatigiinnit qinnuigineqarput

- Pisortat attartortitsisuata attartorneq pillugu attartornerup unitsinneqarnera pillugu attartortumut nalunaaruteqarnerani siulermi tamanna kommunimi isumaginninnermut ingerlatsivimmut allakkatigut nalunaarutigisassagaa peqqusutissatut siunnersuummut ilanngunneqartariaqarpoq.
- Kommunini sulianik ingerlatsineq aammalu INI A/S-imik attaveqarneq eqqarsaatigalugit ullormut akiliiffissamut kingullermut killiliussaq ulluinnarnit arfinilinnit ulluinnarnut qulinut sivitsorneqartariaqarpoq.
- Akilersuinissamut qaammatinik sisamanik piffissaliussaq peqqusutissatut siunnersuummit peerneqartariaqarpoq, tamatumunnga taarsiullugu piffissap akilersuiffiusup sivisussusia inuit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut akiliisinhaassusiannut naleqqussarneqarnissaanera pillugu tunngavissaq ilanngunniartariaqarluni.
- Akilersuinissamut aaqqissuussinerup pilersinneqarneranut 450 kr.-inik akiliuteqarnissamik piumasaqaat peerneqartariaqarpoq, Inuit Ataqatigiit isumaqarput inuit nammakkerneqareersut nammakkeeqqikkusunnagit akitsuut tamanna inuiaqatigiit ataatsimut pisussaaffigisariaqaraat. Taanna pisussaaffik kiffartuussinissamut isumaqatigiissut aqqutigalugu INI A/S-imik isumagineqassasoq Inuit Ataqatigiit isumaqarput.

Allannguutissatut siunnersuutit taakku pisariaqartut Inatsisartunit taperneqassasut Inuit Ataqatigiit kaammattuutigaat.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuummik siuliani allanneqarsimasutuut paasinnilluni tassungalu oqaaseqaatigineqarlutik allanneqartut tunngavigalugit siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup** inassutigaa.

Siulittaasoq